

สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานกิจกรรม โครงการฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ระยะเวลา ๑๕ เดือน

(ช่วง เดือน มกราคม ๒๕๕๘ – เดือน มีนาคม ๒๕๕๙)

องค์กร WWF สำนักงานประเทศไทย ได้รับงบประมาณ จากธนาคาร HSBC ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้ Water Programme ให้ดำเนินกิจกรรม โครงการเสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำ และฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง หรือ โครงการฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง รวมระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น ๒.๔ ปี โดยโครงการฯ ได้เริ่มดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ ในหมู่บ้านเป้าหมาย รวม ๓๙ หมู่บ้าน ในเขตการปกครองพื้นที่อำเภอศรีสงคราม และอำเภอท่าอุเทน โดยสรุปผลความก้าวหน้า ระยะเวลา ๑๕ เดือน ที่ผ่านมา (เดือน มกราคม ๒๕๕๘ – เดือน มีนาคม ๒๕๕๙) พอสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ ๑ เพื่อประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในลุ่มน้ำ รวมทั้ง คุณภาพน้ำ และปริมาณน้ำที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนการสร้างแบบจำลองอุทกวิทยา สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ได้ดังนี้

กิจกรรมหลัก / สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน

๑.๑ สำรวจปรับปรุงข้อมูลลุ่มน้ำสงครามตอนล่างที่จัดทำไว้โดย IUCN เมื่อปี ๒๐๐๕ (เกี่ยวกับการไหลของน้ำ คุณภาพ ปริมาณ เป็นต้น)

ความก้าวหน้า คณะผู้เชี่ยวชาญ และคณะอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลงพื้นที่เก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๕

๑.๒ จัดให้มีการประเมินความเปราะบาง และประเมินการปรับตัว รวมทั้งการเติมเต็มคุณค่า ในพื้นที่โครงการที่จะมีการพัฒนาเป็นพิเศษ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของยุทธศาสตร์การปรับตัวของระบบนิเวศ ในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีโครงสร้างแตกต่างกัน ๓ บริบทหลัก คือ แม่น้ำสาขา, แม่น้ำหลัก และ พื้นที่ชุ่มน้ำ ในแม่น้ำสงครามตอนล่าง

ความก้าวหน้า คณะผู้เชี่ยวชาญ และคณะอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบัน TEI ลงพื้นที่เก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมประเมินความ

เพราะบางผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๕

๑.๓ จัดให้มีการคาดคะเน การทำนาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสร้างแบบจำลอง อุทกวิทยาในลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง

ความก้าวหน้า คณะผู้เชี่ยวชาญ จากสถาบัน AIT เก็บรวบรวมข้อมูลและถ่ายข้อมูลลงสู่โมเดลเพื่อ คำนวณแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งสถานการณ์น้ำในแม่น้ำสงครามในอนาคต ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๑.๔ สนับสนุนให้มีการเริ่มต้นระบบการติดตามคุณภาพ และความต้องการน้ำ และรวบรวมข้อมูล จาก ๑๒ หมู่บ้าน เชื่อมโยงกับองค์การการจัการน้ำระดับจังหวัดเพื่อความยั่งยืนในการจัดตั้งระบบการ ติดตามน้ำในระยะยาว เช่น การเฝ้าระวังพื้นที่ชุ่มน้ำ กิจกรรมของโรงเรียน และ ผู้นำชุมชน ประกอบกับการ จัดทำฐานข้อมูลน้ำในพื้นที่โครงการ เพื่อการตรวจ เฝ้าระวังน้ำจืดโดยอาสาสมัครจากพนักงาน HSBC

ความก้าวหน้า

- คณะอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ จากมหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ อาสาสมัครเก็บ ตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน ๑ ครั้ง และทำการเก็บตัวอย่างน้ำ จากสถานี ตัวอย่าง ทั้ง ๓ สถานี รวม ๔ ครั้ง ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๐
- วันที่ ๑๗-๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ อำนวยความสะดวกและจัดกิจกรรมให้แก่อาสาสมัคร พนักงานธนาคาร HSBC จำนวน ๕๐ คน ณ บ้านปากยาม ร่วมทำกิจกรรมรณรงค์สำรวจ ระบบนิเวศแม่น้ำสงครามตอนล่าง , กิจกรรมปลูกป่า , กิจกรรมปล่อยพันธุ์ปลา , กิจกรรม ตรวจวัดคุณภาพน้ำ และมอบเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครื่องกรองน้ำดื่มให้แก่โรงเรียน บ้านปากยาม โรงเรียนบ้านหาดแพง และโรงเรียนบ้านตาลปากน้ำ

วัตถุประสงค์ ๒ เพื่อปกป้อง พื้นฟู ดูแลรักษาระบบนิเวศน้ำจืดในพื้นที่ลุ่มน้ำ สรุปผล

ความก้าวหน้าการดำเนินงานได้ ดังนี้

กิจกรรมหลัก / สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน

๒.๑ จัดให้มีการทดลอง ทดสอบ นำร่อง หาวิธีการปฏิบัติที่ดีสำหรับ การฟื้นฟู ระบบอุทกวิทยา โดยการคัดเลือกบึงน้ำจืด และจัดให้มีการจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานเพื่อการศึกษา นำร่องหา วิธีการปฏิบัติที่ดี ต่อไป

ความก้าวหน้า สำรวจพื้นที่หนองไชยวาน บ้านดอนแดง และจัดทำป้ายสื่อความหมายทาง ธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งหาแนวทางการฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่หนอง บ่อ ตำบลหาดแพง ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๕

๒.๒ จัดตั้งการจัดการป่าชุมชน รวมทั้งมีการปลูกป่าช่วงเริ่มต้น ใน ๑๒ หมู่บ้าน และครอบครัว หมู่บ้านเป้าหมายในช่วง ๒.๔ ปี

ความก้าวหน้า ดำเนินการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการจัดการป่าชุมชนร่วมกับผู้นำชุมชน จำนวน ๓๕ แห่ง ใน ๑๘ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๑๒,๓๖๙ ไร่ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๕

๒.๓ จัดตั้งคณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัด อ่างทอง คณะทำงานประมงในชุมชน ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีการจัดแบ่งเขต สร้างความชัดเจนเขตอนุรักษ์ เขตการเก็บเกี่ยวใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ พืชน้ำ และมีการเก็บ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ใน ๑๐ พื้นที่นำร่อง

ความก้าวหน้า

- จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน ๒ ครั้ง ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม และ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ , มีคณะกรรมการเข้าร่วม ๔๗ และ ๓๙ คน ตามลำดับและที่ประชุมรับทราบผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน และมีมติเห็นชอบให้เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำสงครามตอนล่างขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar site และการประชุมครั้งหลัง ที่ประชุมเสนอให้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การเสนอขึ้นทะเบียนแรมซาร์ไซด์ และรับฟังประชาพิจารณ์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และให้นำกลับมาเสนอที่ประชุมอีกครั้งในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

- จัดให้มีการประชุมคณะทำงานพื้นที่อำเภอท่าอุเทน จำนวน ๒ ครั้ง ในวันที่ ๓ มิถุนายน และ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ และที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงาน และมีมติเห็นชอบให้เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำสงครามตอนล่างขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar site

- จัดให้มีการประชุมคณะทำงานพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน ๒ ครั้ง ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ และที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงาน และมีมติเห็นชอบให้เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำสงครามตอนล่างขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar site ต่อมาได้มีหนังสือขอทบทวนมติความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

- ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการดำเนินงานจัดการเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ๓๕ แห่ง ๑๘ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๑,๙๐๖ ไร่ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๙๐

๒.๔ สนับสนุนให้มีการเสนอพื้นที่แม่น้ำสงครามตอนล่างขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ หรือพื้นที่ Ramsar site

ความก้าวหน้า ได้จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่จะดำเนินการเสนอขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar site มีพื้นที่ ๓๓,๙๒๐ ไร่ และดำเนินการจัดประชุมชี้แจง รับฟังความคิดเห็น และขอมติความเห็นชอบ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และอำเภอ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๗ - ๑๙ , ๒๓ - ๒๔ พฤศจิกายน , วันที่ ๒ ธันวาคม และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ นี้ และจะนำผลการ

รับฟังประชาพิจารณ์เสนอที่ประชุมคณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่างจังหวัด นครพนม ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ และจะดำเนินการส่งเรื่อง และเอกสารทั้งหมดให้สำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติ ในฐานะเป็นผู้ประสานงานอนุสัญญา Ramsar ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๙ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar site ต่อไป ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลา เกือบ ๑ ปี จึงจะเสร็จสิ้นขั้นตอน ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๕

๒.๕ จัดให้มีการประชุม อบรม ศึกษาดูงาน แก่กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้เสีย เรียนรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมีการจัดทำแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์การปรับตัวให้เข้ากับสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการแบบผสมผสาน ต่อไป

ความก้าวหน้า ยังไม่ได้ดำเนินงาน วางแผนจะดำเนินงานช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

วัตถุประสงค์ ๓ เพื่อสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำ และส่งผลดีต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชน สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ได้ดังนี้

กิจกรรมหลัก / สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน

๓.๑ สนับสนุนให้มีการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน (การทำนา, การเกษตรอินทรีย์) (อย่างน้อย ๒ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๑ , ๓ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๒ และ อีก ๒ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๓) ในพื้นที่แตกต่างกัน ๓ ลักษณะ

ความก้าวหน้า จัดอบรม เกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยหมัก จำนวน ๓ ครั้ง ณ ตำบลสามผง ตำบลบ้านข่า และบ้านตาลปากน้ำ และให้การสนับสนุนงบประมาณก่อตั้งกองทุนผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๑ กองทุน ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๙๕ และกองทุนปุ๋ยหมักตำบลสามผง ได้ผลิตปุ๋ยไปแล้ว ๒ รอบการผลิต รวมปุ๋ยที่ผลิตได้ ๔,๙๐๐ กูง (๒๐ กก / กูง ประมาณ ๙๘ ตัน)

๓.๒ จัดตั้ง ระบบ การควบคุม ป้องกันชนิดพันธุ์ที่รุกราน โดยการประชุม หรือทำแปลงสาธิต (๓ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๑ , ๕ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๒ และ อีก ๔ หมู่บ้าน ในปี ที่ ๓) ในพื้นที่แตกต่างกัน ๓ ลักษณะ

ความก้าวหน้า ดำเนินการที่ หนองไขววน บ้านดอนแดง ได้นำจอกแหนแดง นำมาทำปุ๋ยหมัก ได้ ประมาณ 2 ตัน

๓.๓ รวบรวม และแลกเปลี่ยนความรู้ยุทธศาสตร์การฟื้นฟู ในระดับท้องถิ่นผ่านกระบวนการวิจัยไทบ้านโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

ความก้าวหน้า ยังไม่ได้ดำเนินงาน วางแผนจะดำเนินงานช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๓.๔ จัดงานรณรงค์เฉลิมฉลองวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก และวันสิ่งแวดล้อมโลก โดยการมีส่วนร่วมของ จังหวัด อำเภอ อาสมัครพนักงานจาก HSBC ร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย

ความก้าวหน้า ดำเนินการจัดงานวันพื้นที่ชุ่มน้ำเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2559 ณ บริเวณลาน
เอนกประสงค์บ้านปากอูน หมู่ ๔ ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม มีผู้เข้าร่วม จำนวน
๓,๕๐๐ คน

**วัตถุประสงค์ ๔ เพื่อเผยแพร่บทเรียน และประสบการณ์ การบริหารจัดการน้ำจากพื้นที่นาร่องสู่
ระดับนโยบาย** สรุปผลความก้าวหน้าได้ ดังนี้

กิจกรรมหลัก / สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน

๔.๑ จัดให้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และกิจกรรมโครงการ

ความก้าวหน้า

- จัดทำเอกสารแผ่นพับ แนะนำโครงการ และสื่อนิทรรศการ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน คิด
เป็นร้อยละ ๑๐๐
- อำนวยความสะดวก ศึกษาระบบนิเวศแม่น้ำสงครามแก่คณะนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑ ครั้ง ๓๐ คน

๔.๒ จัดให้มีการนำคณะสื่อมวลชนเยี่ยมชมพื้นที่การดำเนินงานโครงการ

ความก้าวหน้า ได้นำสื่อมวลชนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม จำนวน ๑๕ คน ลงเรือศึกษาระบบ
นิเวศแม่น้ำสงคราม จำนวน ๑ ครั้ง และจะดำเนินการอีก ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ อีก ๑ ครั้ง

๔.๓ จัดรณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในพื้นที่แม่น้ำสงครามตอนล่างโดยการล่องเรือ
Kayak

ความก้าวหน้า จัดให้ผู้นำชุมชน ๓๙ หมู่บ้าน ๓๙ คน ลงเรือศึกษาระบบนิเวศแม่น้ำสงคราม
จำนวน ๑ ครั้ง ๒ วัน

๔.๔ จัดให้มีการเผยแพร่ บทเรียน ประสบการณ์จากชุมชนในท้องถิ่น บริษัทในท้องถิ่น ส่วน
ราชการในระดับอำเภอ และจังหวัด

ความก้าวหน้า ยังไม่ได้ดำเนินงาน วางแผนจะดำเนินงานช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๔.๕ ในปี ๓ ทำการประเมินกิจกรรมการฟื้นฟูลุ่มน้ำ ว่ากิจกรรมใดที่ควรที่จะเพิ่มเติมเข้าไปที่จะ
ช่วยทำให้เป็นการยืดหยุ่น หรือการลดลงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของชุมชน และระบบนิเวศ
และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการตัดสินใจระดับชุมชน อำเภอ และระดับจังหวัด

ความก้าวหน้า ยังไม่ได้ดำเนินงาน วางแผนจะดำเนินงานช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๔.๖ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในระดับชาติ กับผู้ที่กำหนดนโยบาย และแลกเปลี่ยนบทเรียน
จากโครงการนำเสนอข้อมูลข่าวสารว่าวิธีการใดเหมาะสมที่จะช่วยในการปรับตัวบนพื้นฐานของระบบนิ

เพื่อที่จะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่น ผ่อนเบา ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในประเทศไทย และ ภูมิภาค

ความก้าวหน้า ยังไม่ได้ดำเนินงาน วางแผนจะดำเนินงานช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๕๙
